

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 14 febr. 1905, kl. 3 e m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af vissa förmåner för enskilda järnvägsanläggningar.

(R. A.)

Med anledning af en utaf Kungl. Maj:t till 1904 års Riksdag af-låten proposition medgaf Riksdagen, jämlikt skrifvelse den 11 mars 1904, att Kungl. Maj:t ägde, där så pröfvades lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1905 års lagtima riksdag kunde undfå Kungl. Maj:ts tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfinge statsbidrag eller icke,

dels erhålla upplåtelse af den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som stode under kronans omedelbara disposition, upplätes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplätes utan annan godtgörelse än ersättning till vederbörande innehafvare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplätes utan annan erättning än för minskning i

arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden äfvensom för skada och intrång; samt att för jord, som vore till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än hvad ofvan sagts upplåten, ersättning skulle lämnas såväl för själfva marken som för skada och intrång; och skulle ersättningen i nämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 stadgade;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäcker, som kunde vara disponibla.

Då befogenhet för Kungl. Maj:t att för järnvägsanläggningar meddela tillstånd till upplåtelse på enahanda sätt af kronan tillhörig jord m. m. vore af behofvet påkallad jämväl efter förloppet af den tid, hvilken Riksdagens förenämnda medgifvande afsåge, har Kungl. Maj:t i proposition (n:o 7) af den 31 december 1904 föreslagit Riksdagen medgifva, att Kungl. Maj:t ägde, där så pröfvades lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1906 års lagtima riksdag kunde undfå Kungl. Maj:ts tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfinge statsbidrag eller icke, komma i åtnjutande af omförmälda förmåner.

Statsutskottet, till hvilket denna proposition remitterats för förberedande behandling, har icke funnit något att erinra vid hvad däruti föreslagits och hemställer fördenskull,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 februari 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
